

มติคณะกรรมการ
วันที่ 28 มกราคม 2552
เงินชดเชยสหกรณ์และ NPA

สรุปมติ

ขยายขอบเขตการใช้จ่ายเงินงบรายจ่ายอื่น รายการค่าชดเชยให้กองทุนฯ ที่มีเงินเหลืออยู่ประมาณ 1,181 ล้านบาท เป็นการชำระหนี้แทนเกษตรกรที่มิใช่สมาชิกของสหกรณ์ด้วย รวมทั้งให้สามารถใช้เพื่อการซื้อทรัพย์สินเกษตรกรคืนจากเจ้าหนี้หรือบุคคลภายนอกที่ซื้อทรัพย์สินที่ถูกขายทอดตลาดเพิ่มเติมด้วย ในวงเงิน 607,583,820.21 บาท

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๑๙๐๘

สำเนาที่ 2615
วันที่ ๑๗๕๒ เวลา ๑๕.๐๐ น.
สำเนาที่ 2615
สำเนาที่ 2615

กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

87m
P2a
2 Nov 52

เรื่อง การแก้ไขปัญหาหนี้ลินของเกษตรกร

เรียน รองนายกรัฐมนตรี (พลตรี สนั่น ชัยประศาสน์)
ประธานกรรมการกองทุนเพื่อฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๙๗๗๖
ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๔๙

สั่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๐๙๐๐/๖๐๙
ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๑

ตามที่ได้ยื่นยันมติคณะกรรมการ (๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๑) เรื่อง การแก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกร มาเพื่อทราบ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เสนอเรื่อง การแก้ไขปัญหานี้ลินของเกษตรกร มาเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปราฏตามล่าเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

ในคราวประชุมคณะกรรมการเมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๗ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ
เสนอเพิ่มเติมว่า เห็นความจำเป็นในการแก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกรเกี่ยวกับการซื้อทรายลินคืนจากเจ้าหนี้
หรือบุคคลภายนอก เพื่อเป็นการรักษาที่ดินประกอบอาชีพเกษตรกรรมและท่องเที่ยวอาศัยไว้ให้เกษตรกรรมสามารถ
โดยเห็นความอบหนายให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ดำเนินการโครงการดังกล่าวเป็นกรณีเฉพาะเนื่องจาก
เป็นหน่วยงานที่มีเครือข่ายการประสานงานกับส่วนราชการและกลไกการบริหารจัดการ การตรวจสอบ
และการติดตามประเมินผลที่เป็นระบบ โดยให้ใช้จ่ายจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๐
ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ งบรายจ่ายอื่น รายการค่าชดเชยให้กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรที่มี
เงินเหลืออยู่ประมาณ ๑,๑๑๑ ล้านบาท ที่ได้รับอนุมัติให้กับเงินไว้เบิกเหลือมีจำนวนคงเหลือวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๗
โดยจะต้องอนุมัติในหลักการเพิ่มเติมด้วย ดังนี้

๑. ให้ขยายขอบเขตการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายดังกล่าว จากเดิมที่กำหนดให้ชำระหนี้แทนเกษตรกรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์เท่านั้น เป็นการชำระหนี้แทนเกษตรกรที่มิใช่สมาชิกของสหกรณ์ด้วยรวมทั้งให้สามารถใช้เพื่อการซื้อทรัพย์สินของเกษตรกรคืนจากเจ้าหนี้หรือบุคคลภายนอกที่ซื้อทรัพย์สินที่ถูกขายทอดตลาดเพิ่มเติมด้วย

10

รอง นรน. (คร. ๓) ๖๙
วันที่ ๑๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

๒. ให้ขยายระยะเวลาแก้ไขเงินไว้เบิกจ่ายเหลือปี จากเดิมที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงการคลังให้ขยายระยะเวลาเบิกจ่ายถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๒ เป็นวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๗ ซึ่งคณะกรรมการได้พิจารณาแล้ว ลงมติอนุมัติงบประมาณในการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกรในวงเงิน ๖๐๗,๕๕๓,๔๒๐.๒๑ บาท และให้สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรดำเนินการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรสมาชิกที่ถูกขยายกำหนดผลัดทรัพย์สินตามระเบียบของกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ส่วนรายละเอียดเกี่ยวกับการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อการนี้ รวมทั้งการขยายขอบเขตการใช้จ่ายงบประมาณและระยะเวลาการกันเงินไว้เบิกจ่ายเหลือปี อนุมัติตามที่ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณเสนอเพิ่มเติม โดยให้กระทรวงการคลังรับไปดำเนินการเกี่ยวกับการกันเงินไว้เบิกจ่ายเหลือปี ตามข้อ ๒ และให้กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนยืนยันมา

ขอแสดงความนับถือ

๘๘๘๙

(นายวิชัย วิทวัสการเวช)
รองเลขานุการคณะกรรมการคณารัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขานุการคณะกรรมการคณารัฐมนตรี

ทราบ

พลตรี ๘๘๘๙

(สนั่น ชรประสาท)

รองนายกรัฐมนตรี
๕๗.๔๙

นายกรัฐมนตรี

ทบ. ไม่ได้ทราบ

ดูแล

(นายอธรคพล สารสุชาติ)

รองเลขานุการนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง
๔๗๗.๗๒

สำนักวิเคราะห์เรื่องเสนอคณะกรรมการคณารัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๒๕ ๑๔๙ ๒๒๙

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๖๔

www.cabinet.thaigov.go.th

(กบ๕๒-๑-๓๕) กบ๕๒

ที่ กย. 0100/ ๖๐๔

สำเนาคู่กับบัญชี

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. 10300

๒๗ มกราคม ๒๕๕๒

เรื่อง การแก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกร

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ค่าวัณมาก ที่ นร. ๐๕๐๖/๑๐๕๔

ลงวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๐

๒. สำเนาหนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ค่าวัณที่สุด ที่ นร. ๐๕๐๕/๙๗๗๖

ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๑

๓. สำเนาหนังสือร้องเรียนกลุ่มแนวร่วมเกษตรกรไทย ที่ พิเศษ ๑/๒๕๕๑

ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๑

๔. รายชื่อเกษตรกรสมาชิกกรณีถูกขยายผลตามหารัพย์สินหลังจากการขึ้นทะเบียนหนี้ไว้กับกองทุน
พื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

ตามที่ได้มีการจัดตั้งกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร (กฟก.) ตามพระราชบัญญัติกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่มของเกษตรกรในการพัฒนาคุณภาพชีวิต การพื้นฟูและพัฒนาอาชีพเกษตรกรรม และ การแก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกร โดยมีคณะกรรมการกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรเป็นผู้กำหนดนโยบายการดำเนินงานนั้น

การดำเนินงานของกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร สรุปภาพโดยรวม ได้ดังนี้

๑. ผลการดำเนินงาน

๑.๑ การจัดการหนี้ของ กฟก.

นับตั้งแต่ปี ๒๕๔๓-๒๕๕๑ มีองค์กรเกษตรกรและเกษตรกรสมาชิกที่ได้ขึ้นทะเบียน องค์กรเกษตรกรและขึ้นทะเบียนหนี้ของเกษตรกร รวม ๘ รอบ จำนวนทั้งสิ้น ๕๑,๔๕๗ องค์กร โดยมีเกษตรกรสมาชิกที่ขึ้นทะเบียนองค์กรเกษตรกร จำนวน ๖,๓๖๒,๘๕๐ ราย ในจำนวนนี้ขึ้นทะเบียนหนี้ จำนวน ๓๓๓,๐๖๔ ราย โดยในจำนวนหนี้ที่ขึ้นทะเบียนค้างกล่าว กฟก. ได้ดำเนินการชำระหนี้แทนเกษตรกรที่เป็นลูกหนี้ของ ธนาคาร เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร(ธ.ก.ส.) สหกรณ์ ธนาคารพาณิชย์ และนิติบุคคลอื่น รวมทั้งสิ้น ๓,๗๒๔ ราย คิดเป็นจำนวนเงิน ๕๕๕,๗๖๗,๑๙๓.๐๓ บาท

1.2 မติคณะกรรมการ กฟก.

ในการประชุมเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2548 มีมติแต่งตั้ง คณะกรรมการตรวจสอบ
ทะเบียนหนี้ เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบความครบถ้วน ถูกต้องและยืนยันว่า เกษตรกรสมาชิกมีคุณสมบัติ
ความเป็นเกษตรกรตามพระราชบัญญัติกองทุนพื้นฐาน และข้อมูลเกี่ยวกับหนี้สินหรือสภาพของหนี้สินนั้นมีอยู่จริง

ในการประชุมเมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2548 และเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2549
ได้กำหนดเงื่อนไขการจัดการหนี้สินของเกษตรกร ดังนี้

(1) เกษตรกรที่จะได้รับการจัดการหนี้ ต้องเป็นสมาชิกขององค์กรเกษตรกร
ที่ได้ขึ้นทะเบียนองค์กรกับ กฟก. ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2547 และขึ้นทะเบียนหนี้กับ กฟก. อย่างถูกต้อง
ณ วันที่ 28 พฤษภาคม 2548

(2) หนี้ของเกษตรกร ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2548 ที่มีสถานะหนี้เป็น NPL
และมีวงเงินต้นไม่เกิน 2.5 ล้านบาท

(3) ให้สำนักงาน กฟก. จัดการหนี้โดยวิธีการ เจรจาตัวต่อตัวกับสถาบันการเงิน
เจ้าหนี้ เพื่อขอชำระหนี้แทนเกษตรกรที่มีคุณสมบัติตามข้อ (1) และ ข้อ (2) แล้วโอนหนี้และหลักทรัพย์
ค้ำประกันมาที่ กฟก. โดยมีกรอบการเจรจาตัวต่อตัวกับสถาบันการเงินเจ้าหนี้ว่าให้สถาบันการเงินเจ้าหนี้ตัดอกเปี้ย
ทึ้งหั้งหมุด และให้ กฟก. ชำระหนี้แทนร้อยละ 50 หรือไม่เกินร้อยละ 90 ของเงินต้นคงค้าง

ในการประชุมเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2550 ได้ทบทวนและกำหนดเงื่อนไขการจัดการ
หนี้สินของเกษตรกร ดังนี้

(1) เกษตรกรที่จะได้รับการจัดการหนี้ ต้องเป็นสมาชิกขององค์กร
เกษตรกรที่ได้ขึ้นทะเบียนองค์กร และขึ้นทะเบียนหนี้กับ กฟก.

(2) ให้คำแนะนำแก่ไปปัญหาหนี้ของเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนหนี้ไว้กับ
สำนักงาน กฟก.

1.3 ผลสืบเนื่องจากมติคณะกรรมการ กฟก.

มติคณะกรรมการ กฟก. ในข้อ 1.2 มีผลทำให้การปฏิบัติงานของ
สำนักงาน กฟก. แยกออกเป็นกรณี ดังนี้

กรณีหนี้ที่อยู่กับ ธกส. ให้ กฟก. ชำระหนี้แทนเกษตรกร ดังนี้

(1) หนี้คำแนะนำคดีที่มีวงเงินต้นไม่เกิน 1 ล้านบาทให้ชำระหนี้แทนร้อยละ 50
ของเงินต้น

(2) หนี้คำแนะนำคดีที่มีวงเงินต้นตั้งแต่ 1 ถึง 2.5 ล้านบาท

ก. หนี้ไม่มีหลักประกัน ให้ชำระร้อยละ 50 ของเงินต้น

ข. หนี้มีหลักประกัน ให้ชำระร้อยละ 90 ของเงินต้น

(3) หนี้ยังไม่คำนึงคดี (NPL) ที่มีวงเงินต้นไม่เกิน 2.5 ล้านบาทให้ ชำระหนี้แทนเกษตรกรร้อยละ 100 ของเงินต้น บวกดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ 7.5 โดยให้คิดดอกเบี้ยถึงวันที่ชำระหนี้เสร็จสิ้น
กรณีหนี้ที่อยู่กับสถาบันเกษตรกร ให้กฟก. ชำระหนี้แทนเกษตรกร โดยใช้เงื่อนไขชำระ ไม่เกินร้อยละ 100 ของเงินต้น บวกดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ 7.5 ของเงินต้นคงค้าง โดยให้คิดดอกเบี้ยถึงวันที่มีการโอนหนี้ และสถาบันเกษตรกรต้องไม่เรียกร้องส่วนต่างใดๆจากเกษตรกรอีก ส่วนค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นให้เบิกจ่ายจากงบประมาณของกรมส่งเสริมสหกรณ์ในรอบวงเงินเดือน 1,236 ล้านบาท ที่ได้รับอนุมัติไว้แล้ว

ชำระหนี้แทน ดังนี้

- (1) หนี้ที่ใช้บุคคลค้ำประกัน ร้อยละ 50 ของเงินต้น
- (2) หนี้วงเงินต้นไม่เกิน 1 ล้านบาท ร้อยละ 50 ของเงินต้น
- (3) หนี้วงเงินต้นระหว่าง 1 ถึง 2.5 ล้านบาท

ก. หลักประกันจำนวนบุคคลค้ำประกันกว่าเงินต้น ร้อยละ 50 ของเงินต้น

ข. หลักประกันจำนวนบุคคลค้ำประกันกว่าเงินต้น ร้อยละ 90 ของเงินต้น

แต่เนื่องจากเมื่อวันที่ 29-31 มีนาคม 2549 เกษตรกรเครือข่ายหนี้สินชาวนาแห่งประเทศไทย ได้เรียกร้องให้มีการลงนามในบันทึกข้อตกลงระหว่าง กฟก. และสถาบันการเงินเจ้าหนี้ โดยสาระสำคัญในข้อตกลงกำหนดวงเงินให้ กฟก. ชำระหนี้แทนร้อยละ 50 ของเงินต้นในทุกกรณี ดังนั้น ข้อตกลงจึงส่งผลให้ กฟก. สามารถดำเนินการร่วมกับสถาบันการเงินเจ้าหนี้ของเกษตรกร ได้เฉพาะกรณีหนี้ที่วงเงินต้นไม่เกิน 1 ล้านบาทเท่านั้น ส่วนกรณีอื่นๆ ยังคงต้องเจรจา กันอีกต่อไป

2. นิติคณะรัฐมนตรี

2.1 ในการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2549 มีมติ “อนุมัติหลักการจ่ายเงินชดเชยให้กับสถาบันเกษตรกรที่โอนหนี้สมาชิกไปอยู่ที่กองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร (กฟก.) ในส่วนที่เกินจาก กฟก. รับโอนไป ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ สำหรับวงเงินงบประมาณ เพื่อการจ่ายเงินชดเชยให้กับสถาบันเกษตรกร รวมทั้งแนวทางการดำเนินการให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับไปปัจจัยคณะกรรมภาร โดยมีปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธาน ผู้แทนกระทรวงการคลัง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงบประมาณและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาในรายละเอียดให้เหมาะสม รอบคอบและสอดคล้องกับหลักการที่คณะกรรมการการ กองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ซึ่งนายกรัฐมนตรีเป็นประธานการประชุมฯ ได้กำหนดเป็นนโยบายไว้แล้ว ทั้งนี้ ให้นำความเห็นของกระทรวงการคลัง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงบประมาณไปประกอบการพิจารณาด้วย และให้นำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีโดยค่าวันต่อไป”

2.2 ในการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2549 มีมติ “เห็นชอบให้ กฟก. ทรงจ่ายให้กับสถาบันเกษตรกรก่อนตามจำนวน รัฐบาลต้องจ่ายค่าชดเชยให้กับสถาบันเกษตรกร (ต้นเงินส่วนที่เหลือจากที่ กฟก. รับโอนไป และคงยกไปไม่เกินร้อยละห้าต่อปีของเงินดันคงค้าง คิดถึงวันที่มีการโอนหนี้) และอนุมัติเงินงบกลางปีงบประมาณ 2549 ตามจำนวนที่ดำเนินการได้จริง เพื่อจ่ายคืนให้กับ กฟก. โดยตกลงในรายละเอียดกับสำนักงบประมาณเมื่อมีการเบิกจ่าย”

2.3 ในการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 9 มกราคม 2550 มีมติ “เห็นชอบที่ นายกรัฐมนตรีเสนอว่าจากการเข้าร่วมการประชุมหารือกับผู้นำเกษตรกรในหลายพื้นที่ได้มีความเห็นร่วมกันว่า ให้ช่วยลดภาระค่าน้ำยาทอคดตลาดที่ดินที่เกษตรกรจำนำองไว้กับสถาบันการเงินต่างๆ ของรัฐ เช่น ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) เป็นต้น และให้ภาครัฐพิจารณาแนวทางการช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกรต่อไป ดังนั้น จึงขอให้ดำเนินการ ดังนี้

(1) ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับเรื่องนี้ไปประสานกับกระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวในเบื้องต้นและชี้แจงทำความเข้าใจกับผู้เกี่ยวข้องให้แล้วเสร็จโดยเร็วเพื่อมิให้ปัญหาลูกค้า

(2) ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ชี้แจงทำความเข้าใจกับเกษตรกร ตลอดจนประชาชนผู้สนใจทั่วไปให้ทราบข้อมูลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินการของรัฐบาลในการให้ความช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาต่างๆ ของเกษตรกรของรัฐบาลในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องปัญหาหนี้สินของเกษตรกร ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องโดยทั่วไป ซึ่งคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว ลงมติเห็นชอบตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอ”

2.4 ในการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2550 มีมติ “รับทราบและเห็นชอบแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกร ดังนี้

(1) ให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) สหกรณ์การเกษตร หน่วยงานภายใต้ ธ.ก.ส. รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการของเกษตรกร โดยให้ดำเนินการ ดังนี้ เรื่องที่บังมิได้มีการฟ้องร้องให้ช่วยลดภาระค่าธรรมเนียมค่าปรับ เรื่องที่ฟ้องร้องและคิดถึงที่สูคแล้วให้ช่วยลดภาระค่าธรรมเนียมค่าปรับ ทั้งนี้ ให้พิจารณาถึงอาชญากรรมและการบังคับคัดค้าน

(2) ให้กองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร (กฟก.) ดำเนินการเจรจากับธนาคารพาณิชย์ สถาบันการเงิน และนิติบุคคลที่เป็นเจ้าหนี้ของเกษตรกร เพื่อให้มีการปฏิบัติตามความตกลง (MOU) ที่ได้ลงนามกันไว้แล้ว ให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างจริงจัง โดยให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สิน และความยากจนของเกษตรกรเป็นสำคัญ

(3) ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมถึง กฟก. กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่ เกษตรกรและผู้ยากจน รับไปดำเนินการปรับปรุงกลไกการดำเนินงาน เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาหนี้สิน เกษตรกรได้อย่าง มีประสิทธิภาพและยั่งยืนต่อไป

2.5 ในการประชุมคณะกรรมการพัฒนาฯ เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2551 มีมติ “เห็นชอบแนวทาง การแก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกร ดังนี้

(1) ให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สหกรณ์การเกษตร หน่วยงานภายใต้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดี ของเกษตรกรเร่งรัดดำเนินการตามมติคณะกรรมการพัฒนาฯ เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2550 (เรื่อง การแก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกร) ข้อ 1 ต่อไป ทั้งนี้ มอบให้กระทรวงการคลังรับไปประสานขอความร่วมมือกับสมาคมธนาคารไทยและสถาบันการเงินต่างๆ ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องตามนัยมติคณะกรรมการพัฒนาฯ เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2550 จ้างต้นคัวย

(2) ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องประสานและติดตามเพื่อให้สถาบันการเงิน และสถาบันเกษตรกรตามพระราชบัญญัติกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544 ซึ่งเป็นเจ้าหนี้ของเกษตรกรเร่งดำเนินการโอนหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) ให้กับกองทุนพื้นฟู และพัฒนาเกษตรกรเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินให้แก่เกษตรกรต่อไป

(3) เห็นชอบให้แก้ไขเพิ่มเติมมติคณะกรรมการพัฒนาฯ เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2549 (เรื่องขอความเห็นชอบให้กับกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรครองจ่ายให้กับสถาบันเกษตรกร กรณีที่มี การโอนหนี้) ตามเดิม “...และเห็นชอบให้กับกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร (กฟก.) ทรงรับจ่ายให้กับสถาบันเกษตรกรก่อน ตามจำนวนที่รับบาลด้วยขาดเชยให้กับสถาบันเกษตรกร (ด้านเงินส่วนที่เหลือจากที่ กฟก. รับโอนไป และคงเบี้ยไม่เกินร้อยละ 5 ต่อปี ของเงินดันคงค้างคิดถึงวันที่มีการโอนหนี้)” เป็น “...และเห็นชอบให้ กฟก. ทรงรับจ่ายให้กับสถาบันเกษตรกรก่อน ตามจำนวนที่รับบาลด้วยขาดเชยให้กับ สถาบันเกษตรกร [ด้านเงินส่วนที่เหลือจากที่ กฟก. รับโอนไป และคงเบี้ยไม่เกินร้อยละ 7.5 ต่อปี ของเงินดัน คงค้างคิดถึงวันที่มีการโอนหนี้ โดยส่วนที่เพิ่มขึ้นนี้ให้รวมถึงค่าดำเนินการของสถาบันเกษตรกร ตามพระราชบัญญัติกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ. 2542 หมวด 5/1 เพิ่มเติมโดยมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544] ทั้งนี้สถาบันเกษตรกร ต้องไม่เรียกร้องส่วนต่างใดๆ จากเกษตรกรอีก โดยในส่วนของค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นให้เบิกจ่ายจากบประมาณ ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ในรอบวงเงินเดิม 1,236 ล้านบาท ที่ได้รับอนุมัติไว้แล้ว” ตามที่กระทรวงเกษตร และสหกรณ์เสนอ

(4) โดยที่การชะลอการดำเนินคดีและบังคับคดีเป็นขั้นตอนตามกระบวนการ ยุติธรรมและในแต่ละขั้นตอนอยู่ในอำนาจของฝ่ายเจ้าหนี้ตามกฎหมาย จึงให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประสานงานขอความร่วมมือกับเจ้าหนี้ตามความเหมาะสมในแต่ละกรณีต่อไป

(5) การแก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกรเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล ดังนั้น ให้ทุกส่วนราชการกำกับดูแลให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยเคร่งครัดตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ”

3. ประเด็นปัญหา

ในการปฏิบัติตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีและคณะกรรมการ กฟก. ยังมีประเด็นปัญหา แทรกซ้อนที่ส่งผลกระทบทำให้ กฟก. ไม่สามารถแก้ไขหนี้สินของเกษตรกร ได้ตามเป้าประสงค์และทำให้กลุ่มเกษตรกรเคลื่อนไหวออกมารุมเรียกร้องให้รัฐบาลช่วยเหลือเป็นระยะๆ นับตั้งแต่ปี 2549 ต่อเนื่องมาจนถึงปี 2551 โดยมีเกษตรกรกลุ่มต่างๆ เช่น กลุ่มเครือข่ายหนี้สินชาวนาแห่งประเทศไทย กลุ่มแนวร่วมเกษตรกร กองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร กลุ่มแนวร่วมเกษตรกรไทย และกลุ่มสภากาชาดไทย เป็นต้น ทั้งนี้ ประเด็นปัญหาที่สามารถตรวจสอบได้มีดังนี้

3.1 สถาบันการเงินเจ้าหนี้หลักเลี้ยงการปฏิบัติตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรี วันที่ 16 มกราคม 2550 และ วันที่ 24 มิถุนายน 2551 เกษตรกรร้องเรียนว่า ได้เกิดปัญหาดัง ๆ ดังนี้

(1) สถาบันการเงินเจ้าหนี้ไม่ยอมปฏิบัติตามนโยบายและแนวทางการแก้ไขปัญหา หนี้เกษตรกรของกองทุน ตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรี วันที่ 16 มกราคม 2550 และ วันที่ 24 มิถุนายน 2551 เนื่องจากเห็นว่า การดำเนินการตามนโยบายและแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้เกษตรกรของกองทุน จะมีผลกระทบต่อการดำเนินกิจกรรมของตน จึงไม่ให้ความร่วมมือในการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง เช่น การตรวจสอบหลักฐานความมือญจริงของหนี้และหลักประกันหนี้ที่ถูกต้องตามกฎหมาย การจำแนกแยกประเภทหนี้ของเกษตรกร ลูกหนี้เพื่อ คัดแยกเกษตรกรที่เป็นหนี้เพื่อการเกษตรแล้วนำเสนอด้วยคณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกร พิจารณาให้สิทธิในการแก้ไขปัญหาหนี้ของเกษตรกร

(2) สถาบันการเงินเจ้าหนี้หลักเลี้ยงการไม่ปฏิบัติตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีวันที่ 16 มกราคม 2550 และวันที่ 24 มิถุนายน 2551 โดยเฉพาะการบังคับคดีขายทอดตลาดทรัพย์สินของเกษตรกร และเจ้าหนี้หรือบุคคลภายนอกซึ่งทรัพย์ไว้เป็นเหตุให้เกษตรกร ไม่มีที่อยู่อาศัยและที่ดินประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีจำนวนเกษตรกรที่ประสบปัญหาหนี้จำนวน 1,187 ราย มูลค่าทรัพย์สิน 607,583,820.21 บาท การแก้ไขปัญหาดังกล่าวต้องอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 (1) 8 (6) 15 (1) และ (13) แห่งพระราชบัญญัติ กองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ. 2542 และ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544

3.2 เกษตรกรมีหนี้เงินต้นคงค้างเกิน 1 ล้านบาท กรณีหนี้ดำเนินคดี ช.ก.ส. คณะกรรมการจัดการหนี้ฯ มีมติเมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2551 ให้ชำระหนี้แทนเกษตรกรอัตราไม่เกินร้อยละ 90 ของเงินต้นคงค้าง โดยเกษตรกรรับภาระหนี้เงินต้นไม่เกินร้อยละ 50 ของภาระหนี้ที่กองทุนจ่ายให้กับเจ้าหนี้ มีจำนวนเกษตรกร 91 ราย จำนวนเงินต้นคงค้าง 138,706,599.00 บาท

3.3 เกษตรกรมีหนี้เงินต้นคงค้างเกิน 1 ส้าน-2.5 ส้านบาท กรณีหนี้ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) ณ 30 มิถุนายน 2548 กับ ธนาคารพาณิชย์และนิติบุคคลที่กรรมการกำหนด คณะกรรมการจัดการหนี้ มีมติเมื่อวันที่ 9 มิถุนายน และ 20 มิถุนายน 2551 ให้ชำระหนี้แทนเกษตรกรอัตราไม่เกินร้อยละ 90 ของเงินต้นคงค้าง โดยเกษตรกรรับภาระหนี้เงินต้นไม่เกินร้อยละ 50 ของภาระหนี้ที่กองทุนจ่ายให้กับเจ้าหนี้ มีจำนวนเกษตรกร 438 ราย จำนวนเงินต้นคงค้าง 684,884,732.27 บาท

3.4 คณะกรรมการ ช.ก.ส. มีมติให้ กฟก. ชำระหนี้แทนเกษตรกรกรณีหนี้ซังไม่ดำเนินคดี (NPL) วงเงินต้นไม่เกิน 2.5 ส้านบาท ที่อัตราเงินต้นร้อยละ 100 คอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ 7.5 คิดถึงวันที่ชำระหนี้เสร็จสิ้น คณะกรรมการจัดการหนี้มีมติเมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2551 ให้ชำระหนี้แทนเกษตรกรกรณีคงเหลือโดยเกษตรกรรับภาระหนี้เงินต้นไม่เกินร้อยละ 50 ของภาระหนี้ที่กองทุนจ่ายให้กับเจ้าหนี้ มีจำนวนเกษตรกร 62,439 ราย จำนวนเงินต้นคงค้าง 13,631,907,234.00 บาท ซึ่ง กฟก. ไม่มีเงินเพียงพอในการดำเนินการ

3.5 สากรผู้สถาบันเกษตรกร ไม่สามารถยอมรับเงื่อนไขที่ กฟก. ขอชำระหนี้เงินต้นคงค้าง ร้อยละ 100 บวกคอกเบี้ยร้อยละ 7.5 แทนเกษตรกร ตามติดตามรัฐมนตรี วันที่ 24 มิถุนายน 2551 ได้โดยให้เหตุผลว่าด้านทุนการกู้ยืมเงิน ต้องเสียคอกเบี้ยสูงกว่าร้อยละ 7.5 ที่ได้รับจาก กฟก. นอกจากนี้มีรวมค่าดำเนินการของสถาบันเกษตรกรอีกประมาณร้อยละ 3 แล้วจะทำให้สากรผู้ขาดทุนมากขึ้นจึงไม่สามารถยอมรับเงื่อนไขการชำระหนี้แทนเกษตรกรจาก กฟก. ได้ รวมทั้งไม่สามารถหดลดการทำเนินคดีให้แก่เกษตรกร ได้ด้วย

อย่างไรก็ตาม หากเกษตรกรต้องการให้ กฟก. ชำระหนี้แทน ตามหลักเกณฑ์ การจัดการหนี้ตามข้อ 3.5 สถาบันเกษตรกร ได้กำหนดให้เกษตรกรต้องมาชำระคอกเบี้ยส่วนต่างจากร้อยละ 7.5 และค่าปรับที่ กฟก. ชำระหนี้แทนให้ ทำให้เกษตรกรต้องถูกหักค่าหุ้นและเงินปันผลมาชำระเงินส่วนต่าง หากเงินค่าหุ้นและเงินปันผลมิได้เพียงพอชำระส่วนต่าง เกษตรกรต้องไปหาเงินจากแหล่งเงินอื่นมาชำระ ให้ครบถ้วน

4. ข้อเท็จจริง

4.1 ในการประชุมคณะกรรมการ เมื่อวันอังคารที่ 17 มิถุนายน 2551 รองนายกรัฐมนตรี (พลตรี สนั่น ใจประศาสน์) ได้รายงานความคืบหน้าเรื่องแนวทางการแก้ไขปัญหาของทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรและปัญหาหนี้สินเกษตรกรต่อคณะกรรมการ หลังจากนั้นรองนายกรัฐมนตรีได้มอบหมายให้รองเลขานุการรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง (นายอรรถพล สารสุชาติ) ในฐานะประธานอนุกรรมการบริหารแนวทางแก้ไขปัญหาของทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร และนัดตัวแทนเกษตรกรที่เป็นกรรมการ กฟก. มาประชุมร่วมกันเพื่อพิจารณาแก้ไขแนวทางให้เหมาะสมสามารถปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมและเพื่อส่งการให้หน่วยงาน

ที่เกี่ยวข้องคำแนะนำการแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง ซึ่งต่อมาได้มีการขอทบทวนมติคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 16 มกราคม 2550 ในการประชุมคณะกรรมการ กฟก. เมื่อวันจันทร์ที่ 20 ตุลาคม 2551 ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (พลตรี สนั่น ใจประศาสน์) เป็นประธาน คณะกรรมการกฟก. มีมติการแก้ไขปัญหาหนี้สินเงยตกรถ ดังนี้

“(1) หนี้สินของเกษตรกรรมมาชิกที่ถูกขายทอดตลาดทรัพย์สินไปหลังจากเข้าทะเบียนหนี้ไว้กับกองทุนพื้นฟูฯ แล้ว เห็นชอบให้คณะกรรมการเสนอต่อคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อขออนุมัติงบประมาณทั้งจำนวนตามมติคณะกรรมการจัดการหนี้ฯ โดยผ่านการรับทราบจากคณะกรรมการบริหารฯ เรียบร้อยแล้วเพื่อแก้ไขปัญหานี้”

(2) เกษตรกรรมมาชิกมีภาระเงินต้นคงค้างเกิน 1 ล้าน - 2.5 ล้านบาทกรณีนี้ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) ณ 30 มิถุนายน 2548 กับธนาคารพาณิชย์และนิติบุคคลที่คณะกรรมการกำหนด และเกษตรกรรมมาชิกสูญหนี้ช.ก.ส. สถานะหนี้เป็นหนี้ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) ยังไม่ดำเนินคดีภาระเงินต้นคงค้างไม่เกิน 2.5 ล้านบาท เห็นชอบให้คณะกรรมการเสนอต่อคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อขออนุมัติงบประมาณสมทบ ส่วนต่าง ตามมติคณะกรรมการจัดการหนี้ฯ โดยผ่านการรับทราบจากคณะกรรมการบริหารฯ เรียบร้อยแล้ว”

องค์ได้มีผู้แทนเกษตรกรที่ได้รับความเดือดร้อน ได้ยื่นข้อเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงการคลังให้ กฟก. เร่งดำเนินการตามข้อ 4.2 ดังกล่าว

5. ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

ขออนุมัติงบประมาณในการแก้ไขปัญหาหนี้สินเงยตกรถ ดังนี้

คณะกรรมการกองทุนฯ ให้ความเห็นชอบวันที่ 20 ตค. 51	งบประมาณที่ขออนุมัติ
ปัญหาหนี้สินเกษตรกรรมมาชิกที่ถูกขายทอดตลาดทรัพย์สินไปหลังจากเข้าทะเบียนหนี้ไว้กับกองทุนพื้นฟูฯ แล้ว โดยมีใช้ ความพิเศษของเกษตรกรเดิม สามาชิกจากการดำเนินการที่ล่าช้า ของกองทุนพื้นฟูฯ หรือเกิดจากปัจจัยอื่น แต่เจ้าหนี้หรือ บุคคลภายนอกซื้อทรัพย์ไว้เป็นเหตุให้เกษตรกรไม่มีที่อยู่อาศัย และที่ดินประกอบอาชีพเกษตรกรรม จึงของบประมาณซื้อ ทรัพย์สินคืนจากเจ้าหนี้หรือบุคคลภายนอกซื้อทรัพย์สินไว้ การแก้ไขปัญหาดังกล่าวอาศัยอำนาจตามมาตรา 5 (1) 8(6) 15 (1) และ (13) แห่งพระราชบัญญัติกองทุนพื้นฟูฯ และพัฒนาเกษตรกร พ.ศ. 2542 และ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544 มีเกษตรกรรมมาชิกจำนวน 1,187 ราย จากบัญชีเงินกู้ 1,301 บัญชี ราคากลางทรัพย์สินแต่ละรายมีราคาไม่เกิน 2.5 ล้านบาท ราคากลางทรัพย์สินที่ซื้อเป็นจำนวนเงิน 607,583,820.21 บาท	งบประมาณซื้อทรัพย์สินคืนจากเจ้าหนี้หรือ บุคคลภายนอกซื้อทรัพย์สินไว้เพื่อรักษาที่ดินประกอบอาชีพเกษตรกรรมและที่อยู่อาศัยไว้ให้เกษตรกรรมมาชิก จำนวน 1,187 ราย ราคากลางทรัพย์สินแต่ละรายมีราคาไม่เกิน 2.5 ล้านบาท เป็นจำนวนราคากลางทรัพย์สิน 607,583,820.21 บาท โดยใช้งบกลาง ทั้งนี้ในระยะแรกให้ กฟก. ใช้เงินที่ กฟก. มีอยู่ดำเนินการในเบื้องต้นก่อน จนกว่าจะได้รับการจัดสรรงบประมาณมาชุดเชบ

ทั้งนี้มีขอบหมายให้สำนักงานกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรดำเนินการแก่ไปปัจจุบัน
ของเกษตรกรสมาชิกที่ถูกขายทอดตลาดทรัพย์สินไป โดยมีเจ้าหนี้บุคคลภายนอกซื้อทรัพย์ไว้ให้ซื้อทรัพย์คืน
เพื่อการจัดการหนี้ด้วยระบบของ กฟก.

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายชีระ วงศ์สมุทร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

)
สำนักงานรัฐมนตรี
โทร ศัพท์ 0 - 2282 - 2555
โทรสาร 0 - 2280 - 5927